

POŁĘKAĆ SIĘ (27) *vb pf*

się (20), się (7).

o *prawdopodobnie jasne* (tak w po-).

fut 3 pl polękają się (4). ◇ *praet 3 sg m* polękał się (1). ◇ *2 pl subst -ście* się polękały (1). ◇ *3 pl m pers* polękali się (15). *m an [cum N pl: kretowie]* polękali się (1). *subst* polękały się (2). ◇ *plusq 3 pl m pers* byli się polękali (1). ◇ *part praet act* polękawszy się (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w.

Doznać uczucia lęku, strachu, bojaźni (o wielu); timere Vulg, PolAnt; consternari, expavere, turbari Vulg (27): Leop Act 16/38; IEden dzieci chciał ftráfzyć/ co gówná zbieráły/ Do kołzykow ná mydło/ po rynku biegáły. Rzekł/ átoście poiedli/ więcey ich tu było Wnet fie wam ná ogonie oto będzie pfrzyło. Dzieci fie polękaufzy/ przebog pánie miły/ Ráćdzie zyeść ten oštátek/ áby nas nie bili. RejFig Aa6; TENże [Antygon Azyjski] ízedł mimo namiot ćicho drabá fwego/ Vłtyfzał á tám mowiá o nim nic dobrego. Dziurká ćicho polzeptał/ pomáłu mu łaycie [...]. Obaczyli íze Krol/ mnet [!] fie polękáli RejZwierz 27; RejAp 15v; KmitaSpit C4v; [páni ftára ná pánnny krzyknęłá/ mowiác: Prze Bog Krolewná omdláá. Y wzwiódłszy iá/ fámy fie teź polękały/ widząc wielki dziw/ íze iey rogi fprośne ták pędko vrofly. HistFort N, D2v; StryjPoczqt 134].

Szeregi: »polękać się i potruć się« (1): Co to pánie zá rozmowy? Macie/ pozwiefzawfzy głowy? Czemuście fie polękały? Y ták bárzo potruć się? *MWilkHist Hv.*

»polękać się i potrwożyć« (1): Prze co teź niedawno dla fámeý tylko sławy ćiągnienia ich [janczarów]/ woýká Chrześćijáńkie ták fie bárzo polękały y potrwożyły [*adeo consternati fuisse dicuntur*] w Węgrzech/ íż żadney bitwy nieftoczywfzy/ kilka kroć vftępować muśiáły. *ModrzBaz 118.*

»zdumieć się i polękać się« (1): A wnet vyrzawfzy Iefufá wfzytek lud/ zdumiał fie/ y polękali fie [*omnis populus ... stupefactus est et expaverunt*] *WujNT Mar 9/15.*

a. *Wobec Boga, a zwłaszcza z powodu kary bożej lub widzianych zjawisk nadprzyrodzonych i cudów (18): LubPs Lv; á trąbienie trąby im dáley thym więcey fie ięło rozlegáć: y polękał fie wfyftek lud kthory był woboźie. Leop Ex 19/16; Tedy on [paralityk] wftał y ífedł do domu fwego. Co vyźrzawfzy one tłuźczé polękały fie/ y wielbiły á chwaliły Bogá Leop Matth 9/8, Ps 39/4, Ioann 6/19; Tedy Abimelech wftałszy rano zezwał wfzytkich słuźebnikow swoich/ y opowiedział im to wfzytko [tj. karę, którą mu zapowiedział Bóg] co oni vftyżawfzy bárzo fie polękáli. BibRadz Gen 20/8; RejPos 114v [2 r.], 174; WujNT 488 marg.*

polękać się czego (1): Záłmućá fie Narody/ á polękáia fie cud twoich *Leop Ps 64/9.*

[*W połączeniu szeregowym:* Ale duch wfzechmocnego Bogá/ wielką widomość vczynił vkazánie fwego/ ták że wfyfłty ktorzy fmieli być mu w they rzeczy poślufni á powolni/ porázeni mocą Bożą/ polękáli fie/ poślábili y poomdlewáli [*in dissolutionem et formidinem converterentur*]. *Leop 2.Mach 3/24 (Linde).*]

Zwrot: »od bojaźni polękać się« (1): A było oblicze iego [Jezusa zmartwychwstałego] iáko łyfkwáwicá/ y odźnienie iego iáko śnieg. Y od boiáźni iego polękáli fie ftrozowie *MWilkHist C4.*

Szeregi: »potrwożyć się (a. zatrwożyć się), (i) polekać się« (2): A włęknąc fie [mamy] tego/ iż ci ludzie święci/ widząc y słyszac iawnie wżytki sprawy Pána swego/ przedfię fie zątrwożyli/ przedfię fie w swoim niedowiártwie polekáli. *RejPos* 117; *RejZwierc* 9.

»polekać się i strachleć« (1): że fie polekáli wślythcy Narodowie ok oliczni [!]/ y prawie struchleli fiami w łobie [ut timerent universae gentes ... et conciderent intra semetipsos]/ y poználi że fie od Pána Bogá ftála tá sprawá. *Leop 2.Esdr* 6/16.

»polekać się i zawstydać« (1): Oto wżyfcy towarzyze/ ábo wcześnicy bálwanowi będą pohánbieni: [...] ci gdy wżyfcy społu zgromádzeni będą/ polekáią fie y ząwśtydáią *CzechRozm I*.

»zumieć się, polekać się« (2): Thu słyszylz iż Apoštołowie święci iego wżrzawży go po świętym z martwych wftaniu iego/ zumieli fie/ polekáli fie *RejPos* 114v, 114v.

b. Wobec szatana (1) : A ci ludzie święci ácz nie wiedzyeli coby fie im zá duch iefzcze ktemu vkazać miał/ á wždy fie polekáli/ wiedzac [!]/ że on iest złoczyńcá á zdraycá narodu ludzkiego od wiekow. *RejPos* 114v.

Synonimy: potrwożyć się, przestraszyć się.

Formacje współrdzenne cf LĘKAĆ SIĘ.